

Suðurnesjalína 2, framkvæmdaleyfi

Tekin fyrir að nýju umsókn Landsnets um framkvæmdaleyfi vegna Suðurnesjalínu 2 í landi Hafnarfjarðarbæjar. Erindið var lagt fram á fundi ráðsins þann 15.12. s.l.

Fyrir liggur umsókn Landsnets, dags. 11. desember 2020, um framkvæmdaleyfi á grundvelli 13. og 14. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, sbr. 6. og 7. gr. reglugerðar um framkvæmdaleyfi nr. 772/2012, fyrir framkvæmdinni Suðurnesjalína 2, 220 kV raflína.

Nánar tiltekið er um að ræða raflínu sem fyrirhugað er að reisa milli milli Hamraness í Hafnarfirði og Rauðamels í Grindavík. Alls er um að ræða 33,9 km langa raflínu sem mun liggja samhliða núverandi Suðurnesjalínu 1 og fer í gegnum fjögur sveitarfélög. Lengsti hluti Suðurnesjalínu 2 verður innan sveitarfélagsins Voga eða 17,26 km. Stysti hluti línunnar verður innan Grindavíkur eða 0,79 km. Innan Hafnarfjarðar mun línan fara um 8,38 km leið og innan Reykjanesbæjar fer hún 7,45 km leið. Landsnet hefur sótt um leyfi til að reisa loftlínu í gegnum öll sveitarfélög og jarðstrengi í þéttbýlinu í Hafnarfirði og við tengivirki við Rauðamel í Grindavík. Miðað er við að hefja framkvæmdir við Suðurnesjalínu 2 í ár og að spennusetning línunnar verði í lok árs 2022.

Gert er ráð fyrir umræddri framkvæmd í Kerfisáætlun Landsnets 2018 ? 2027 sem samþykkt var af Orkustofnun 18. janúar 2019.

Skipulags- og byggingarráð Hafnarfjarðar telur að fyrirhuguð framkvæmd sé í samræmi við Aðalskipulag Hafnarfjarðar 2013-2025.

Samkvæmt 2. mgr. 14. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 skal sveitastjórn, við umfjöllun um umsókn um framkvæmdaleyfi vegna matskskyldrar framkvæmdar, kynna sér matskýrslu framkvæmdaraðila um framkvæmdina og kanna hvort framkvæmdin sé sú sem lýst er í matskýrslu. Þá skal sveitarstjórn samkvæmt sama ákvæði taka rökstudda afstöðu til álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar. Í þessu sambandi skal tekið fram að álit Skipulagsstofnunar eru lögbundin en ekki bindandi fyrir sveitarstjórn. Þau þurfa skv. lögum nr. 106/2000 að fullnægja lágmarksskilyrðum um rökstuðning og efnisinnihald og er það forsenda þess að sveitarstjórn geti tekið ákvörðun um umsókn um framkvæmdaleyfi samkvæmt 14. gr. skipulagslaga að álitið fullnægi þeim lagaskilyrðum.

Skipulags- og byggingarráð hefur kynnt sér matskýrslu framkvæmdar frá september 2019, ásamt viðaukum, sem og álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum vegna framkvæmdarinnar dags. 22. apríl 2020.

Í matskýrslu er ítarlega fjallað um þá sex valkosti sem framkvæmdaraðili leggur fram, þ.e. jarðstrengur og/eða loftlína. Niðurstaða Landsnets er að sækja um framkvæmdaleyfi fyrir Suðurnesjalínu 2 í samræmi við valkost C í mati á umhverfisáhrifum, sem er 220 kV loftlína milli Hafnarfjarðar og Grindavíkur. Að sögn Landsnets byggir sú niðurstaða á ítarlegri undirbúningsvinnu, sem felur í sér valkostagreiningu, mat á umhverfisáhrifum, sérfræðiskýrslur, kostnaðargreiningar, samræmi við lög og reglur, stefnu stjórnvalda, samráð við hagaðila og landeigendur. **Framkvæmdalýsing í umsókn Landsnets er í fullu samræmi við framkvæmdir í matskýrslu Suðurnesjalínu 2.**

Helstu umhverfisáhrif framkvæmdar á svæðinu sem er afmarkað sem Hafnarfjörður snúa að landslagi og ásynnd, jarðminjum, ferðapjónustu og útivist og vistgerðir og gróður.

Skipulags- og byggingarráð tekur vissulega undir þá niðurstöðu álits Skipulagsstofnunar að margt mæli með því að frekar yrði lagður jarðstrengur alla leið og er þá sérstaklega vísað til valkostar B meðfram Reykjanesbraut. Það er þó mat sveitarfélagsins að valkostur C samræmist vel þeim hugmyndum í greinagerð Aðalskipulags Hafnarfjarðar 2013-2025 er varðar legu og breytingar á rafveitukerfi Landsnet innan marka sveitarfélagsins. Gert er ráð fyrir að heildarrask innan sveitarfélagsins vegna framkvæmdanna verði 0,69 ha. Hér skal tekið fram að framkvæmdir höfðu áður verið hafnar en stöðvaðar þegar framkvæmdaleyfi var ógilt, en þá hafði þegar verið búið að raska hluta svæðis, gera mastraplön og leggja línuslóða.

Ítarleg málsmeðferð á sviði skipulags- og umhverfismála síðastliðinn áratug hefur dregið fram fjölmörg sjónarmið um fyrirkomulag flutningsmannvirkja á raforku vegna framkvæmdarinnar. Má í þessu einnig vísa til þeirra sjónarmiða sem fram hafa komið í dómum Hæstaréttar og úrskurðum ÚUA vegna tengdra mála. Er það mat skipulags- og byggingarráðs að slíkt hafi styrkt grundvöll málsmeðferðar um framkvæmdaleyfisumsókn, en ekki veikt hann.

Fjallað hefur verið um valkosti og útfærslu framkvæmda við umhverfismat áætlana og síðar umhverfismat framkvæmdar með nákvæmari hætti, auk umfjöllunar í gögnum sem aflað hefur verið á grundvelli rannsóknarreglu stjórnáætlulaga. Skipulags- og byggingarráð telur skilyrði til þess að veitt verði framkvæmdaleyfi fyrir umsóttu framkvæmd.

Með vísan til 4. mgr. 13. gr. skipulagslaga er gætt að því að fylgt sé ákvæðum náttúruverndarlaga. Umsótt framkvæmd hefur verið umhverfismetin og ekki er óvissa um áhrif framkvæmdar. Framkvæmd fer um að hluta um hraunsvæði sem njóta verndar skv. 61. gr. náttúruverndarlaga nr. 60/2013. Skipulags- og byggingarráð vísar til þess að málsmeðferð samkvæmt 61. gr. náttúruverndarlaga varðar framkvæmdaleyfisumsóknir, óháð því hvort mat á umhverfisáhrifum hafi farið fram. Umrædd framkvæmd hefur fengið ítarlega málsmeðferð við umhverfismat áætlana og umhverfismat framkvæmdar. Sú vinna hefur að áliti skipulags- og byggingarráðs hvílt á því markmiði

að forðast rask á eldhraunum, þó í því ljósi að slíkt rask sé nauðsynlegt vegna markmiða að baki framkvæmd og jarðfræðilegum staðhættum. Það er álit skipulags- og byggingarráðs að sú málsmeðferð sem farið hefur fram við undirbúning framkvæmdarinnar hafi leitt fram það rask á eldhraunum og tengdum jarðmyndunum sem brýn nauðsyn ber til í ljósi markmiða framkvæmdar. **Í matsskýrslu kemur fram að framkvæmdir koma ekki til með að raska friðlýstum fornleifum í Hafnarfirði.**

Lagaskilyrði eru til útgáfu umsóttis framkvæmdaleyfis, sbr. 13. og 14. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Skipulags- og byggingarráð leggur til við bæjarstjórn að umsókn Landsnets hf. vegna Suðurnesjalínu 2 verði samþykkt **með þeim skilmálum að fylgt verði eftir þeim mótvægisáðgerðum og vöktun sem kemur fram í umsókn Landsnets til að tryggja að dregið verði sem kostur er úr neikvæðum umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar. Jafnframt verði skipulagsfulltrúa falið að gefa út framkvæmdaleyfið í samræmi við reglugerð um framkvæmdaleyfi nr. 772/2012.**
